

BIJENTEELT

MIDDELEN TER BESCHERMING

Beroker (blaasbalg). Hierin kunt u een rolletje golfkarton gebruiken om rook te verwekken f 6,—

Rookpatronen voor deze beroker, rolletjes golfkarton kant en klaar. U houdt er een lucifer onder tot het golfkarton schroeit en doet dat dan vlug in de beroker f 0,04

Beroker Vulkan. Hieraan is de blaasbalg vervangen door een veerwerk dat een ventilator aandrijft. Met één handgreep in en buiten werking te stellen. Het veerwerk loopt ongeveer een kwartier f 21,50

Dathepijp met kogelventiel. Men vult de kop van de pijp met tabak of ander rookmateriaal, steekt het al blazende in het mondstuk, van onderen aan en de rook komt uit de rookgeleider. Het ventiel voorkomt dat de rook in het mondstuk opstijgt f 8,75

Dathepijp zonder kogelventiel f 7,90

Rookblazer. Dit is een Dathepijp die men niet in de mond houdt, doch die aan een koord om de hals wordt gehangen. Men blaast in een mondstuk, dat met een rubberslang aan de pijp verbonden is. De rook komt uit de andere kant van het mondstuk f 8,75

Bijenkop, ruim model, met paardehaar vizier f 4,75

Bijenkop, gewoon model, met paardehaar vizier f 4,25

Bijensluiser met paardehaar vizier. Wordt over de hoed gedragen en geeft dus meer ruimte tussen vizier en gelaat, daardoor minder warm f 5,10

Paardehaar vizier met pijpgat om het niet meer blijndicht vizier van kap of sluiser te vervangen. Het pijpgat van alle kappen en sluisers is voorzien van rubber, dat het gat afsluit als men geen pijp gebruikt. f 1,50

Handschoenen van leer, per paar f 8,—

Carbollap van Engels pluksel, houdt de carbolgeur zeer lang vast f 1,20

Flesjes carbol voor uw carbollap f 1,—

Flacon vaseline. Met een kwastje op draaglijsten en afstandblikjes strijken, voorkomt vastkitten f 0,75

Handleiding voor het beitsen en schilderen van bijenkasten, het inzetten van kunstraat, het kolbtoestel en zijn gebruik en een overzicht van de Aalster Bedrijfsmethode GRATIS.

Onze nieuwe, volledige prijsencourant staat in het nummer van februari op blz. 25 e.v.

AL ONZE PRIJZEN ZIJN VRIJBLIJVEND

GOEDE DINGEN

BIJENHUIS

WAGENINGEN

TEL. 0 8370 - 2863

GIRO 823276

SUIKERPRIJS VERLAAGD

Bij het ter perse gaan van dit nummer bereikte ons onderstaand bericht, dat aan alle afdelingen werd gezonden. In het volgende Groentje hopen we gelegenheid voor commentaar te vinden.

In het vervolg op onze brieven van 13 februari en 1 maart kunnen we u tot onze grote vreugde medelen van de Afdeling Bijenteelt van het Landbouwschap bericht te hebben ontvangen, dat de hierbij betrokken instanties thans akkoord gaan met een verlaging van de suikerprijs.

In verband hiermede delen wij u mede, dat ook reeds voor de voorjaarslevering franco afdelingen geleverd kan worden voor 68 cent per kg. Een verlaging dus van 15%. Aan de afdelingen, die reeds 80 cent per kg betaalden, zal het teveel betaalde terugvergoed worden.

Wij kunnen niet nalaten onze erkentelijkheid te betuigen aan de Afdeling Bijenteelt van het Landbouwschap, die er in de korte tijd van haar bestaan reeds in slaagde dit succes te behalen.

KRAINER KRAAM

Hoe staat het met de Carnica's in Twente

Zaterdag 11 maart jl. vergaderde in café 't Loar te Zenderen de Carnicaclub Twenthe voor de eerste keer. Er waren 27 leden, inclusief het voltallig bestuur aanwezig. Uit het Sticht waren o.m. aanwezig als afgevaardigden de heren Drs. P. J. Romeijn en T. Piek. De voorzitter, de heer Nijhuis, voelde zich lichamenlijk niet in staat de vergadering te leiden, zodat de heer W. Assink de voorzittershamer onvoorbereid moest hanteren.

Het jaarverslag getuigde van een opwaartse lijn en er was een batig saldo in kas. Een drietal ingekomen stukken o.a. van het Bijenhuis Wageningen, de heren Pater te Bunnik en de heer v. Voorst te Soesterberg werden voorgelezen.

Hierna werd overgegaan tot het kiezen van een definitief bestuur. De vergadering stemde schriftelijk. Met grote meerderheid van stemmen werd het zittende be-

stuur thans definitief gekozen, ondanks dat de voorzitter verklaarde wegens ziekte het voorzitterschap niet meer te kunnen vervullen.

Het ledental is met sprongen omhooggegaan. Bij de oprichting gaven zich spontaan een twintig leden op. Op 31 december 1960 was dit aantal gegroeid tot 44. Momenteel zelfs tot 56 leden.

De verkoopprijzen voor raszuivere eilandmoeren in een bevruchtungskastje of in een zesramer (overjarig) werden door de vergadering vastgesteld op resp. f 20,— en f 35,—. De kastjes moeten door de koper franco geretourneerd worden. De verkoop van le nateeltkoninginnen werd van de agenda afgevoerd, aangezien dit niet het doel van de Carnicaclub bevordert. De leden werd dan ook verzocht alleen raszuiver bevruchte koninginnen ten verkoop aan te bieden. De leden van de club zullen voorrang moeten hebben, vóór de anderen, die het alleen maar uit nieuwsgierigheid is begonnen een Carnicamoer te bezitten. De vracht is voor rekening van de koper.

Er werd besloten te proberen een koninginneteeltcursus te organiseren voor de afdelingen in Twenthe. De secretarissen van deze afdelingen ontvangen nader bericht hierover van de Carnicaclub.

Hierna kwam de oprichting van een eigen bijenstand aan de orde. De heer Nijhuis licht zijn voorstel toe en zet de noodzaak van een eigen stand aan de vergadering in finesses uiteen. Vele aanwezigen geven hun zienswijze. Zelfs werd voorgesteld, aandelen van f 25,— uit te geven, opdat het plan verwezenlijkt zal kunnen worden. De afdeling Enschede heeft een bijenstand met goed toezicht. Ook in de afdeling Hengelo zal dit ter hand worden genomen, zodat er dan uiteindelijk twee bijenstanden zijn waar de imkers op terug kunnen grijpen wanneer ze om teeltmateriaal verlegen zitten, of er op een of andere manier zijn uitgeraakt.

Het resultaat van de bespreking is, dat een eigen bijenstand voorlopig te moeilijk geacht wordt. Er dient n.l. voldoende goed toezicht aanwezig te zijn. In Nijmegen en in het Sticht zijn reeds koninginneteeltclubs opgericht. Wat Warnsveld en omstreken doet, is ons momenteel echter nog niet bekend. De mogelijkheden worden onderzocht, deze clubs aan teeltmateriaal te helpen. Resultaten zullen dan t.z.t. door de verschillende clubs via hun clubbladen aan elkaar worden uitgewisseld.

Door diverse afdelingen zullen in het komende seizoen in totaal ruim 200 bevruchtungskastjes naar Schiermonnikoog worden gezonden. Geprobeerd zal worden via een bepaald teeltschema, deze kastjes zelf naar het eiland te brengen. Wanneer dit alleen al zou gelukken, is de gehele opzet reeds voor meer dan 50% geslaagd. De organisatie hiervan zal krachtig ter hand genomen worden. Nadere mededelingen t.a.v. het op te zetten teeltschema volgen zo spoedig mogelijk in het clubblad. Indien noodzakelijk, hoop ik ook het Groentje te mogen inschakelen.

Het eerste jaar is dus een goed jaar geweest voor de nog zo jonge club. De koninginneteelt wordt krachtig ter hand genomen. Als het weer wat meewerkt, mogen we zeker op een goed resultaat rekenen. Dit zou ons nog meer goed doen.

De contributie bedraagt voor 1961 f 2,50 per jaar. Nieuwe leden kunnen zich bij de secretaris/penningmeester aanmelden.

De secretaris

J. K. H. ALBERTS,

Bornsestraat 269, Almelo

BIJENMARKT PURMEREND

op dinsdag 18 april van 10-12 uur
op het terrein van de
Afslagvereniging B.P.e.O., Kooimansw. 1

Wenken voor april

1. De voorjaarsdracht staat voor de deur. Het hangt van het weer af wanneer de bloei van fruit en koolzaad begint. Op het ogenblik waarop we deze wenken schrijven, wijst alles er op, dat het vroeg zal zijn.
2. Om honing te winnen, moet u sterke volken hebben. Zijn de volken niet redelijk sterk, dan kunt u ze dus beter verenigen. Van één sterk volk krijgt u honing en de vrachtkosten zijn maar de helft van die voor twee zwakke volken, die géén honing opbrengen.
3. Verenigen. Dat kan in het voorjaar meestal zonder voorzorgsmaatregelen gebeuren, maar als u het in april moet doen raden wij de krantenmethode aan omdat alles dit jaar zo vroeg is. Leg een enkel blad van een krant op de broedkamer. Prik er wat kleine gaatjes in, b.v. met een mes. Zet daar het andere volk op. Als de krant doorgebeten is, beide broednesten herschikken tot één broednest. Vóór het verenigen de minst goede van de twee moeren (of de oudste) verwijderen. Meestal zit de oudste moer in de zesramer.
5. Koolzaad in de polder. Zie de kaart van de Flevopolder en de wenken van de heren Mommers en Wietsma in het februari-groentje. Vergunning voor het plaatsen der volken vragen aan de heer E. Wietsma, Lemsterweg 15 te Oldelamer (Fr.), Tel. 05268-261. Het staangeld is 75 cent per dracht. De voorwaarden staan in het Groentje van vorig jaar op blz. 48.
Reis alleen met stevige en gemakkelijk te sluiten kasten. Vergeet het reisraam niet! Geef de volken véél ruimte, zodat ze bij opsluiting tijdens een bespuiting op een warme dag niet warm lopen. Regel de watervoorziening voor het geval dat er gespoten wordt. Reken er op dat er 's avonds een telefoontje van de heer Wietsma kan komen dat er de volgende dag gespoten zal worden. Geef hem een telefoonnummer op waar altijd iemand aanwezig is. En dan de volgende morgen de kasten sluiten vóórdat de bijen vliegen. Opsluiten van volken in lekke kasten is.... We hebben in ons land nog geen ervaring met het spuitmiddel thio-
- daan, wees dus niet te optimistisch; als het meevalt zoveel te beter.
6. Koolzaad elders. De opgaaf van de uitzaai per gemeente staat in het vorige Groentje op blz. 43.
7. Fruit. De huurprijzen staan in het Groentje van februari op blz. 24. Op blz. 38 van het maartnummer staan nog wenken van de Bedrijfsraad. Voldoen uw volken en kasten aan de gestelde eisen?
8. Koninginnerooster. Het gebruik van een koninginnerooster op de broedkamer leidt vaak tot vroegtijdig zwermen. Als u de bijen ver van huis hebt, kan dat moeilijkheden geven. Overweeg dus goed uw persoonlijke omstandigheden en neem dan uw beslissing.
9. Kunstzwermen. Zoals het nu lijkt, is alles dit jaar vroeg. Begin februari hadden we al volken met 3 ramen broed. Maakt u kunstzwermen op de voorjaarsdracht en geeft u de zesramers daarvoor mee op reis? Als er niet duidelijk „leeg” op staat, worze door anderen misschien na een bespuiting geopend. Er zitten misschien raten met voer in? Dus....
10. Draagraam. Op blz. 25 van de vorige jaargang staat een tekening van een handig draagraam voor het versjouwven van de kasten en op blz. 38 nog een. Iets voor u?
11. Zijn de wilgen, die u in maart stekte goed aangeslagen? Ze kunnen dat alleen doen, als u ze werkelijk stekte! Onze in 1960 gestekte wilgen bloeiden dit voorjaar al!
12. Bij het verenigen van volken houdt u raten over. Oude raten en raten met veel darrecellen hebt u er in het najaar al uitgewerkt? Zo niet, dan is dit weer een mooie gelegenheid. Kunstraat wordt door de bijen in april prachtig uitgebouwd. Zodra er dracht verwacht wordt aan beide kanten van het broednest een raam met kunstraat inhangen. Kunstraat in bovenbakken wordt tot de onderlat uitgebouwd. Lees even wat Willem er vorige maand van zei!

We wensen u veel plezier van de bijen en een goede oogst!

Bijen en fruit III

J. H. Rüger

(Vervolg en slot)

Aan het slot van mijn artikel in het vorige nummer schreef ik, dat de vraag naar bijenvolken voor de boomgaarden wel wat minder zou zijn, o.a. door de ongunstige financiële uitkomsten van het fruitjaar 1960. Ook na Nieuwjaar is in de prijzen geen verbetering gekomen. Tengevolge van de natte zomer en herfst bleek de houdbaarheid niet best te zijn en was de uitval heel groot, waardoor de middelprijs zo laag is, dat van rendabele fruitteelt in 1960 geen sprake is. Dat is, zowel voor de fruitkweker als voor de imker, erg jammer. Men gaat nu bezuinigen, ook op het huren van bijenvolken. Waren de prijzen rendabel geweest, dan zouden we zeker een stijgende aanvraag naar volken hebben gezien.

Zoals ik reeds vertelde, was het aantal aanvragen vorig jaar in de Midden-Betuwe zo groot, dat wij slechts voor een klein deel er aan konden voldoen. Daarom hadden wij vorig najaar reeds contact opgenomen met „Wageningen” en daar zorgde men ervoor, dat wij reeds enige maanden geleden toezegging

kregen voor enige honderden volken, vnl. van de Veluwe. In samenwerking met de veiling hier werd enige weken geleden aan alle fruitkwekers in dit gebied een circulaire gezonden (evenals vorig jaar) betreffende het huren van bijenvolken. En het resultaat? Een totaal aan aanvragen van nog geen 25 volken. En dat voor honderden ha. fruit!

Dat is wel heel teleurstellend — en vanzelf dringt zich de vraag bij ons op: Hoe zal dit zich nu in de toekomst ontwikkelen? Laten we daartoe eens gaan zien, hoe de fruitteelt in Nederland zich volgens deskundigen in de toekomst zal gaan ontwikkelen en welke mogelijkheden er dan voor de imkers liggen, wat betreft de verhuur van bijenvolken tegen een redelijke vergoeding.

In de oude fruitteeltgebieden, t.w. de Betuwe, Limburg, het Sticht en het Oude IJsel-gebied vindt men thans nog duizenden ha. hoogstamboomgaarden met oude en verouderde soorten appels en peren. Van het overgrote deel is ook de kwaliteit zodanig, dat het publiek ze niet meer koopt. Een groot deel komt in de fabriek terecht voor een zeker niet-lonende prijs.

De goede, deskundige kweker, die „bij” gebleven is, en op tijd het roer heeft omgegooid, biedt thans aan het publiek een smakelijke, mooie appel en peer aan, en de klant betaalt daar graag een goede prijs voor, een prijs die het telen van fruit wel rendabel maakt. Ook voor export is dit fruit gevraagd en het kan, door zijn prima uitwendige en inwendige kwaliteit gemakkelijk met fruit uit andere landen concurreren.

Het nieuwe sortiment is beperkt. Ook zijn de fruitrassen min of meer aan „mode” onderhevig en de goede kweker zal trachten in deze bij te blijven. Hij zal dus tijdig moeten rooien en weer inplanten. We rekenen tegenwoordig, dat de bomen zo ongeveer 20 jaar meegaan. Dit geldt voor appels. Voor peren ligt dit enigszins anders. Die gaan wat langer mee. Dit fruit zal geteeld worden aan kleine bomen, nauw geplant. De bomen zullen snel in produktie moeten komen. Het is te begrijpen, dat een nieuw fruitteeltbedrijf heel grote sommen aan investering zal vragen en vanzelfsprekend een groot vakmanschap. Deze opgave zal voor heel veel boomgaardbezitters in Nederland te groot blijken te zijn. Heel veel zal in de loop

van enige jaren worden gerooid, maar een groot percentage zal niet meer worden ingeplant. Dat deel zal weer bouw- en weiland worden.

Het is altijd moeilijk een schatting te maken, maar wij menen, dat dit laatste deel wel 50 à 60% zal zijn. Dan zullen dus overblijven vnl. deskundige kwekers, die een **beperkt** sortiment van goede rassen kweken. Dit **beperkt** sortiment maakt o.a. een deskundiger bemesting, snoei, ziektebestrijding en bewaring mogelijk en is economisch. Maar het brengt tevens mee een geringere kans op kruisbestuiving dan bij een **groot** aantal rassen. Daarmee ontstaat een dringender eis voor het aanwezig zijn van **veel** insecten als bestuivers en dus de **noodzaak** van het plaatsen van **veel** en **sterke** bijenvolken tijdens de bloei. De deskundige fruitkweker zal de kosten daarvoor gaan zien als even noodzakelijk als de uitgaven die hij moet doen voor de aankoop van meststoffen, ziektebestrijdingsmiddelen etc.

Moge de Nederlandse fruitteelt zich **snel** in deze richting ontwikkelen, in het belang van fruittelers en imker beiden.

J. H. RÜGER

REGLEMENT

voor het
bevruchtungsstation
Schiermonnikoog

1. Leden der Vereniging hebben het recht tegen een vergoeding van 75 cent per kastje bevruchtungsfolkjes op het bevruchtungsstation te doen plaatsen.

2. Andere bijenhouders, mits lid van een der bij de Bedrijfsraad voor de bijenhouderij in Nederland aangesloten organisaties, kunnen, indien en voor zover de capaciteit dat toelaat, bevruchtungsfolkjes op het station doen plaatsen tegen een vergoeding van f 2,50 per kastje.

3. In 1961 wordt het station gedurende de maanden juni en juli opengesteld.

4. De ter plaatsing aangeboden folkjes moeten aan de volgende eisen voldoen:

a. Zij moeten voorzien zijn van voldoende voer. Gerekend moet worden op een periode van twee weken zonder dracht. Het is niet toegestaan de folkjes tussentijds te voeren.

b. De folkjes moeten darrenvrij zijn.

c. De vlieggaten moeten afdoende kunnen worden gesloten en wel zodanig, dat de folkjes bij het sluiten der vlieggaten tegelijkertijd lucht krijgen.

d. De vlieggaten moeten aan de binnenzijde voorzien zijn van een darrenroostertje of van darren-gaas (doorlaatopening 5 mm). De heer H. J. Lohuis, Almelosestraat D 62 te Albergen levert een zeer doelmatig roostertje dat bestaat uit twee strookjes zink, waarop drie staafjes zijn gesoldeerd.

e. De deksels moeten met schroe-

ven op de kastjes vastgezet zijn.

f. De kastjes moeten zeer solide zijn, zodat lekken, ook bij regen, uitgesloten is. Triplex is geen materiaal voor bevruchtungskastjes.

g. Op elk kastje moet met onuitwisbare verf of inkt duidelijk de naam en het adres van de eigenaar of van de afdeling zijn aangebracht.

5. De plaatsing der folkjes geschiedt op aanwijzing van de Vereniging.

6. De vereniging zal voor toezicht zorgen, maar stelt zich niet aansprakelijk voor schade, die het gevolg is van diefstal, beschadiging of welke andere schade ook.

7. Gedurende de tijd dat de kastjes op het eiland zijn, mogen ze niet worden geopend.

8. Met het oog op het vervliegen van koninginnen is het verboden om de terreinen van het bevruchtungsstation te betreden.

9. De datum van inzending wordt aan de telers overgelaten. Schipper K. Boersma vertrekt op dinsdag en vrijdag om 12 uur uit Groningen naar Schiermonnikoog. Ligplaats Oosterhamrikkade. Van de vervoerder naar Groningen (beurtdienst, Spoorwegen) dient men zekerheid te hebben dat de folkjes in de loop van de voormiddag van genoemde dagen aan schipper Boersma worden afgeleverd.

De verzending kan ook geschieden via Leeuwarden-Oostmahorn (dagelijkse bootdienst Oostmahorn-Schiermonnikoog).

De kastjes moeten worden geadresseerd aan de heer H. Kruyer, Middenstreek 60 te Schiermonnikoog.

De verzending der kastjes dient steeds franco te geschieden; ze worden niet-franco aan de eigenaars teruggezonden.

10. Vóórdat men de teelt inleidt, dient men daarvan mededeling te doen aan het Bijenhuis te Wageningen. Dit is nodig om eventuele spoedberichten direct aan de telers te kunnen doorgeven.

Het Bijenhuis zendt dan aan de teler een briefkaart, welke deze minstens drie dagen voor de verzending van de folkjes naar Schiermonnikoog aan de heer Kruyer dient te sturen en waarop het aantal folkjes en de wijze van verzending aan de heer Kruyer worden medegedeeld.

De heer Kruyer zendt de telers bericht voordat de folkjes worden teruggezonden.

11. Indien uit dezelfde afdeling meer telers folkjes inzenden, verdient het aanbeveling deze in één zending te versturen.

12. Vooruitbetaling van het verschuldigde bedrag per postgiro 846801 ten name van de Vereniging te Wageningen.

13. Mogelijke wijzigingen van het reglement, bijv. in verband met de tijdens het opstellen daarvan nog niet bekende dienstregelingen, worden uitsluitend bekendgemaakt aan de telers, die aan de in art 10 genoemde verplichting hebben voldaan.

Willem Word Wakker!

Mijn bedrijfsmethode als grondslag voor mijn succes als imker

Algemeen

Het mij toegedachte onderwerp heeft mij tot op zekere hoogte in verlegenheid gebracht. Naar mijn mening is de bedrijfsmethode een eerste en noodzakelijke voorwaarde om voor ieder volk onder gegeven omstandigheden de gunstigste mogelijkheden te scheppen voor de grootste ontwikkeling en het leveren van de beste prestatie. **Echter is de teelt de eigenlijke grondslag waarop mijn resultaat berust.**

In Engeland, evenals in alle Engels sprekende landen, hecht men tegenwoordig weinig waarde aan de bedrijfsmethode. Deze wordt als vanzelfsprekend beschouwd. In onze vakliteratuur is het in de verschillende sei-

Broeder Adam

zoenen te verrichten werk vermeld onder het opschrift „Management” (behandeling). Heden ten dage is echter vrijwel nergens meer een op de voorgrond tredende bedrijfsmethode te vinden. Het is niet altijd zo geweest maar die veelbelovende bedrijfsmethoden gingen onopgemerkt in de loop van de tijd ter ziele. De imkers met succes, in hoofdzaak beroepsimkers, kwamen geleidelijk tot het inzicht, dat al die bedrijfsmethoden, die in meerdere of mindere mate steunen op grote ingrepen in het volk, dikwijls veel meer onheil veroorzaakten dan nut hadden — men kwam algemeen tot erkenning van het feit, dat **zonder verregaand rekening te houden met de wonderbaarlijke organisatie en het instinct der bijen**, de voornaamste voorwaarden voor het verkrijgen van de grootste opbrengsten van een volk, niet kunnen worden vervuld¹⁾. Elke bedrijfsmethode, die tot succes voert, moet zoveel mogelijk zijn aangepast aan **het klimaat en de dracht** en tevens aan **het soort kast**, waarmede wordt gewerkt en tenslotte, maar zeker niet op de laatste plaats, aan **aan de eigenschappen van de bij**, waarmede wordt gewerkt²⁾. De beroepsimker moet bovendien de **hoeveelheid werk**, die door een bepaalde bedrijfsmethode per volk wordt vereist, scherp in het oog houden. Het economisch resultaat, de rentabiliteit van de beroepsimkerij wordt daardoor in hoge mate bepaald. **Elke techniek**, die de bedrijfsmethode vereenvoudigt

en tijd bespaart, is van het grootste belang voor de beroepsimker³⁾. Ik zal dus niet alleen de maatregelen die wij in de verschillende jaargetijden bij onze bedrijfsmethode nemen, verklaren, maar ook enige van de technische voorzieningen, waarop deze berust. Voor ik dat doe, wilde ik echter **een gebeurtenis** uit de eerste jaren van mijn imkerspraktijk vertellen, een gebeurtenis, die in de daarop volgende jaren een zeer grote invloed op onze bedrijfsmethode en de resultaten daarvan uitoefende.

Een gebeurtenis

Toen mij in de herfst van 1919 de verantwoordelijkheid voor onze imkerij werd overgedragen, stond ik voor een massa problemen. Tengevolge van de heersende mijtziekte, die volgens ambtelijke opgaven 90 pct. van de bijenvolken had uitgeroeid, moest de bijenteelt in Engeland zich heroriënteren — zich richten naar veranderde omstandigheden. De oude regels en ideeën, die ten dele juist waren vóór het verloren gaan van de inlandse bij, moesten goedschiks of kwaadschiks overboord worden gezet. Men kon met de Italiaanse bij niet werken, zoals vroeger met het inlandse ras. De oudere imkers konden zich moeilijk aan de nieuwe omstandigheden aanpassen. De argumenten, die heden ten dage af en toe in verschillende landen worden aangevoerd tegen alles wat uit het buitenland komt, doen mij sterk aan die tijd denken. Meer dan 40 jaar geleden zei men bij ons: Vreemde rassen, buitenlandse kasten en bedrijfsmethoden zijn absoluut ongeschikt voor onze omstandigheden. Deze stellingen, destijds met veel overtuiging naar voren gebracht, bleken niettemin volledig fout te zijn⁴⁾. Natuurlijk konden ook de meest vooruitstrevende imkers uit die tijd zich nauwelijks voorstellen, welk een ontwikkeling en wat voor mogelijkheden hun te wachten stonden.

Tot 1920 imkerden wij met één broedkamer, die per volk 10 ramen van de Engelse verenigingsmaat (ons simplex broedkamerformaat) bevatte. Wij waren er ons allang van bewust, dat hierdoor bij de vruchtbare Italianen en de kruisingen daarvan de ontwikkeling van de volken te veel werd beperkt. Overlevering en vooroordeel verzetten zich ongetwijfeld tegen het gebruik van dubbele broedkamers. Toch winterde ik in de herfst van 1920 bij wijze van proef een volk in op twee broedkamers met een wintervoorraad van ongeveer 40 pond. Het volgende voorjaar bleek dit proefvolk verreweg het sterkst te zijn. De voorjaarsontwikkeling was onberispelijk en zonder dat er iets aan was gedaan, was het volk bij het begin van de bloei van het fruit zo sterk, dat er een honingkamer op gezet kon worden. Wij hadden er de hele zomer niets aan te doen, behalve dat er af en toe een honingkamer bij moest worden gegeven — in totaal kreeg het er zes. Bij het einde van de dracht stak dit volk met al zijn honingkamers als een vuurtoren boven de bijenstand uit. Het bleek inderdaad een lichtbaken te zijn, niet alleen in overdrachtelijke zin, maar ook in praktisch opzicht, het wees mij niet alleen de juiste weg naar succes, maar waarschuwde mij tegelijkertijd voor de klippen en zandbanken van bepaalde ingrepen, die maar al te dikwijls een economische schipbreuk veroorzaken. Dit volk was beslist een ideaal volk, doch niet met kunst- en vliegwerk verkregen. De gemiddelde opbrengst voor 1921 was een „Zentner” (100 pond) wat echter veel moeite en werk had gekost. Van dat ene volk oogstten wij zonder bijzondere moeite en zonder daaraan veel tijd te besteden 1,5 „Zentner”. Een zuivere opbrengst van 1,5 „Zentner” was destijds een ongelooflijke gebeurtenis. Inmiddels hebben wij in goede jaren deze opbrengst als gemiddelde overtroffen met topprestaties van meer dan drie „Zentner”. Wat waren nu de oorzaken van dit verrassende resultaat? Op de eerste plaats een ruime kast, of juist gezegd een onbeperkte broedruimte⁵⁾, voorzien van de vereiste hoeveelheid wintervoorraad. Deze beide factoren tezamen maakten een ononderbroken natuurlijke ontwikkeling in het voorjaar mogelijk, zonder drijfvoeren, hoe dan ook. Verder: ruimtegeven naar behoefte zonder werkelijke ingrepen of storingen. Tenslotte de allerbelangrijkste factor voor ieder succes als imker, een prima koningin van een ras en afstamming, welke een grote prestatie waarborgen. Dit volk had be-

slit geen pond honing meer dan de andere volken van deze stand gehaald zonder dat aan de genoemde voorwaarden was voldaan, ondanks de goede koningin. Daartegenover weten wij uit bittere ervaring, dat al de genoemde maatregelen doelloos zijn — in werkelijkheid dikwijls een nadeel blijken te zijn — zonder een vruchtbare koningin van de beste afstamming. Wij weten verder dat een volk, waarbij deze voorwaarden zijn vervuld, niet alleen de hoogste opbrengst geeft, maar tegelijkertijd een minimum aan tijd en inspanning vraagt.

Samengevat: Mijn hele resultaat berust op de eerste plaats op een zorgvuldige opfok, de kast, of liever gezegd de grootte van de broedruimte, speelt ook een belangrijke rol. Teelt en broedruimte, zowel als de bedrijfsmethode, zijn aangepast aan onze drachten. Wij hebben geen macht over het weer en de dracht, maar daar tegenover hebben wij de andere factoren geheel in de hand.

De kast

Elke bedrijfsmethode is voor een groot deel afhankelijk van de kast en het uiteindelijk resultaat ten dele ook. Dientengevolge voel ik mij verplicht enige woorden aan dit onderwerp te wijden, voordat ik overga tot de hoofdzaak. Bovendien meen ik dat het leerzaam is, als ik de ontwikkeling van de kast, die wij op het ogenblik gebruiken, beschrijf, want ik heb niet uitsluitend ervaring met deze kast.

De kast is een belangrijk probleem, gezien uit de praktische en economische gezichtshoek, minder echter voor zover het de behoeften van de bijen zelf betreft. In wezen heeft een bijenvolk, wat de woning betreft, weinig behoeften en een groot aanpassingsvermogen: een holle boom, een spleet in de rots of in een muur bieden het sinds zijn ontstaan het natuurlijke onderdak. Een moderne bijenkast is — praktisch gezien — een stuk gereedschap in de hand van de imker, hoe makkelijker en met hoe minder moeite en tijd hij met deze kast de in de verschillende jaargetijden noodzakelijke handelingen in het volk kan uitvoeren, des te praktischer en economischer is zijn gereedschap. De ideale kast moet niet worden gezocht in een kostbare constructie of een groot aantal hulpstukken, maar eerder in strenge eenvoud¹⁾. Het is bepaald verbazingwekkend, hoe men met het allerbeste resultaat kan imkeren met de allereenvoudigste noodkastjes. Het hout van broed- en honingkamer was 1.3 cm. dik, bodems en dekplanken waren vervaardigd van allerlei soorten kistenhout. Het dak bestond uit asfaltpapier. Om een al te groot warmteverlies tegen te gaan werd krantepapier tussen de dekplank en het dak gelegd. Tegen de winter werden de kasten, om ze droog te houden, geheel met asfaltpapier ingepakt. Ik heb nimmer een aantoonbaar verschil in opbrengst kunnen vaststellen tussen de volken in de dubbelwandige kasten en in deze allereenvoudigste noodwinkjes. Wat dat betrof lieten deze kastjes weinig te wensen over.

Tot 1923 imkerden wij uitsluitend met ramen van de Engelse verenigingsmaat (simplexmaat) en gedurende

enige jaren met dubbele broedkamers van 10 ramen ieder. Met de invoering en algemene verbreiding van de Italiaanse bij, kort na de eerste wereldoorlog, kreeg de bijenhouderij in Engeland in enkele jaren een geweldige stoot naar boven — maar moest gelijktijdig een niet minder grote omzwaai maken. Al spoedig werd het in brede kring bekend, dat kasten en bedrijfsmethoden moesten worden aangepast aan een veel vruchtbaarder bij. Bovendien dat een renderend imkeren voor alles een verregaande vereenvoudiging van kasten en toebehoren vroeg — ja, dat dit daarvoor een onvermijdelijke noodzaak was. Gelukkig was de Engelse imker destijds al bevrijd van vele vooroordelen die b.v. in de Duits sprekende landen steeds weer naar boven komen, zoals bijenstal of vrije opstelling achterbehandeling of bovenbehandeling, raten evenwijdig aan of loodrecht op de vliegpleet (wat men dan bij ons met een afgrijselijke letterlijk uit het Duits overgenomen en volkomen onbegrijpelijke uitdrukking warme of koude bouw noemt) enz. In wezen behoeften wij ons slechts met twee vragen bezig te houden n.l. of wij dubbele of enkelwandige kasten zouden gebruiken en de grootte van de broedruimte. De meerderheid van de vooruitstrevende imkers had een voorliefde voor het Langstroth raam of ten minste voor een soortgelijke constructie als de Langstrothkast. Waar met de bijen gereisd werd, kwamen uitsluitend Amerikaanse kasten in aanmerking. Dat was bij ons het geval. Het Langstroth broedkamerraam is echter te klein voor een vruchtbare koningin. Ik wilde niet, zoals in Amerika algemeen gebruikelijk is, met dubbele broedkamers werken. In feite zag ik geen werkelijk voordeel van het Langstroth- boven het Engelse raam. Ik wilde een broedkamer hebben van een afmeting, waar de vruchtbaarste koningin genoeg aan zou hebben. Derhalve besloot ik tot een broedkamer met 12 Dadanramen. Dit leidde tot een vierkante broedkamer van het formaat 50.5 bij 50.5 cm. met een diepte van 30.5 cm. De honingkamers waren half zo diep en konden 10 spekraten bevatten. Er tussen door wil ik nog even opmerken, dat hoewel ik grote waarde hecht aan de grootst mogelijke eenvoud van de kast, ik niet minder waarde hecht aan een stevige en duurzame constructie van alle onderdelen en in het bijzonder van de ramen. Op dit onderdeel besparen is verkeerd²⁾. Er is beslist niets in de imkerij, wat meer ergernis geeft en tijd kost, dan kromtrekkende ramen of onderdelen van ramen, die ontijdig de geest geven. De grootte van de kast, of beter gezegd, de inhoud van de broedkamer³⁾ is de enige factor, die werkelijk van invloed is op de honingopbrengst.

(Wordt vervolgd)

1) Eén van de oogmerken van deze rubriek was, de imker er op attent te maken dat een bijenvolk een levensgemeenschap is en dat hij daarmede rekening heeft te houden. Veel van de malle kunsten die sommige imkers met hun bijen uithalen, zijn alleen mogelijk door het buitengewone aanpassingsvermogen van de bijen. Leest u ook nog eens na wat daaromtrent werd gezegd op pag. 93 van het juninummer van 1960.

2) De imker moet dus zijn eigen methode scheppen. Het is niet mogelijk overal en onder alle omstandigheden één methode te gebruiken. Zie pag. 189 linkerkolom van het dec.no. van 1960.

3) Zie omtrent de samenhang tussen bedrijfsmethode en economisch imkeren ook nog eens het vermelde op blz. 131 van het septembernummer van 1960.

4) Op blz. 47 van het maartnummer van 1960 werd in de linkerkolom aan deze theorie ook al een beschouwing gewijd. Broeder Adam wijst alle bezwaren tegen vreemd ras zonder meer van de hand.

5) Op blz. 174 linkerkolom van het decembernummer van 1959 stelde ik, dat ik het niet eens was met de wijze van inwinteren en voeren en dat de simplex-broedkamer m.l. te klein is. Lang niet iedereen was het met mij eens (zie het artikel van de heer Stenstra in het maartnummer van 1960). Als u het geschrevene in het decembernummer van 1959 nog eens wilt nalezen, zult u begrijpen dat ik mij bij Br. Adam in zeer prettig gezelschap voel.

6) Hoe u sterke en eenvoudige kasten kunt maken van het reeds in uw bezit zijnde materiaal, vindt u in het eerste artikel van deze rubriek in het decembernummer 1959, blz. 172, nog nader toegelicht bij het artikel van de heer Weemaes op blz. 42 van het maartnummer van 1960.

7) Misschien geeft deze uitspraak u aanleiding nog even na te lezen wat op blz. 10 van het januarinummer van 1960 werd geschreven over materiaal van goede kwaliteit en de Handelsinstelling van onze vereniging.

8) Over raammaten en de grootte van het broednest vindt u een beschouwing op blz. 55 van het aprilnummer van 1960. Leest u dat nog even na voordat u dit artikel vervolgt.

uit de Jaagkiepers

Bijen houden van muziek

Een Duitse imker heeft proeven genomen met muziek om de produktie van zijn bijen te verhogen, gelijk dat met koeien het geval zou zijn. Hij had daartoe in dertig proefvolken bij het bouwraampje kleine luidsprekers opgesteld.

De vraag of bijen voor muziek ontvankelijk zijn, werd bevestigend beantwoord. De soort van de muziek was van belang en had niet altijd dezelfde uitwerking: men zou soms door de muziek de bijen naar buiten jagen.

Zuivere Krainers kon men dat doen door soldaten-marsen; de terugkerende bijen zouden het liefst hun last bij de vlieggaten afgeven om de gehate „saupreiszische“ (???) muziek niet te horen. Maar de heide-bijen blijven bij deze muziek binnen of schoon er volop dracht zou zijn.

De Krainerbij houdt van Weense walsen, op driekwarts maat wordt het stuifmeel in de cellen gestampt. De uitwerking bij de heide-bijen was anders: in plaats van hun voedersap aan geslachtsgenoten te geven, deden zij dat aan de darren.

Voor thuiswerk moet men bij de heide-bijen met volks- en trekkersliedjes komen, ook operette-muziek is van belang. Bij Italiaanse bijen moet men opera-muziek geven.

Bij klassieke muziek (b.v. Bach) gaan de heide-bijen op dracht uit. Lezers, het bovenstaande stond in het april-nummer 1960 van de Rheinische Bienenzeitung.

Film-strip over het bijenleven

Bij het Fibo-beeldonderwijs Utrechtseweg 66-68 te Zeist is een film-strip uitgekomen, die zeer geschikt is bij het geven van onderwijs op scholen en cursussen. Het is een strook van 35 prachtige foto's, op elk staat een korte tekst.

Van de strip zijn bladen met de foto's te bekomen, welke zeer geschikt zijn om door de leerlingen bij een scriptie gebruikt te worden. Een blad met de foto's (dus niet de filmstrook) kost 30 cent, maar men moet er 12 stuks bij bovengenoemd adres bestellen.

De wereld-suikerprijs

Ofschoon de prijzen van honing en suiker onafhankelijk van elkander zijn hebben imkers toch wel iets met de suikerprijzen te maken. In het

Zwitserse bijenblad staan dan ook regelmatig berichten over de suikerprijs. In Gleanings 1961/1 vinden we het volgende bericht:

De Russen hebben grote hoeveelheden Cubaanse suiker gekocht en daar zij zelf meer suiker produceren dan consumeren, moeten zij afzet vinden voor de 1.000.000 ton, die zij jaarlijks van Cuba moeten betrekken. Gevreesd wordt dat de Russen hiermede de wereldmarkt zouden willen drukken. In november kwam er reeds een bericht, dat de Sovjet 1500 ton Cubaanse suiker aan Jordanië verkocht tegen een prijs van 2.6 dollarcent per pound, terwijl de wereldmarkt 3.25 dollarcent noteert.

De wereld-honing-produktie

Volgens het rapport van de Buitelandse Landbouwkundige Dienst van de V.S. is de wereldproduktie van honing meer dan een half biljoen pound jaarlijks waarvan de V.S. 50% opbrengen. De volgende grote producenten zouden Argentinië en Frankrijk zijn.

De wereldhandel in honing schommelde de laatste vijf jaar tussen 109 en 134 miljoen pound jaarlijks. In 1959 voerden Mexico en Argentinië de meeste honing uit; de V.S. kwamen op de vierde plaats. De honing uit de beide eerstgenoemde landen ging naar het grootste importland West-Duitsland, dat verder ook honing afnam van de V.S., Cuba en Guatemala. Engeland volgt op West-Duitsland als importland.

De V.S. namen in 1959 de zevende plaats in als importland met 4½ miljoen pound, waarvan het merendeel uit Argentinië en Mexico kwam.

De in- en uitgevoerde hoeveelheden zijn slechts weinig in verhouding tot de produktie van honing in de V.S. Aldus het rapport dat staat in Gleanings 1960/12; Jékavé vindt het vreemd dat Frankrijk de grootste produktie in Europa heeft.

De honingooft 1960 in de V.S.

Deze wordt in Gleanings 1961/1 geschat op 253.354.000 pound = ruim 114 miljoen kg. Dit is 6% boven het gemiddelde, de gemiddelde opbrengst per volk was 46.9 pound (= 21 kg). Het aantal volken wordt geschat op 5.403.000.

Honing in poedervorm

Amerikaanse geleerden zijn er in geslaagd honing in poedervorm te maken. Het is als meel, heeft een uitstekende kleur en geur, behoudt zijn natuurlijke eigenschappen. Het kan geleverd worden tegen redelijke prijs en is van belang voor bakke-

rijen en suikerverwerkende industrieën.

In grote en kleine bedrijven is het gemakkelijker te gebruiken dan vloeibare honing.

Proeven hebben bewezen dat deze droge honing geen waarneembare verandering in geur en kleur vertoonde na een jaar op kamertemperatuur bewaard te zijn geweest, onder bepaalde omstandigheden koekte het iets meer.

In het artikel in Gleanings 1961/1 wordt de bewerking, die de honing moet ondergaan, beschreven, deze kan op verschillende soorten honing worden toegepast. Om een jaarlijkse produktie van een miljoen pound poeder in 250 dagen van 8 uur te kunnen leveren, zou een fabriekje van 150.000 dollar nodig zijn. Dat zou het maken van 1 pound meel op 28 dollarcent brengen, dit bedrag zou verminderd kunnen worden als de fabriek ingericht werd bij een reeds bestaand honinghuis.

Bijenbroed als vogelvoer

Geleerden aan de Cornell-Universiteit in de V.S. hebben gevonden dat bepaalde vogelsoorten in gevangenschap bijenlarven als voedsel prefereren. Men had moeite om voor insektenetende vogels voldoende voedsel te vinden.

Om aan bijenlarven te komen ging men als volgt te werk, schrijft Gleanings 1961/1: Een bijenkoningin wordt in een kooi geplaatst, waar zij ongeveer 1500 eitjes per dag legt. Zo kan een bijenvolk in een week één pound larven leveren, hetgeen voor een aantal kleine vogels voldoende voedsel is voor een week.

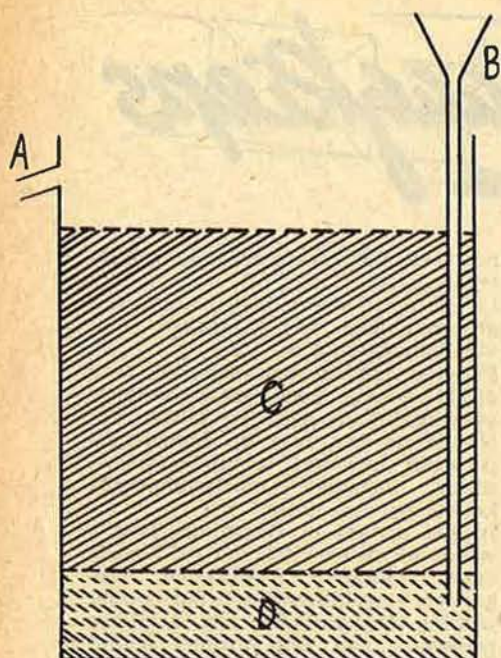
Deze larven vormen een goed voedsel, daar zij veel eiwit en vitamine A en D bevatten en slechts weinig vet.

„Veel ornithologische studies concentreren zich op gedragingen der vogels. Het is absoluut nodig en zo volkomen mogelijk dieet voor ze te hebben. Als dit niet het geval is, lijdt hun gezondheid daarvoor en hun gedrag zal abnormaal worden”, aldus de vogelkundige specialist.

Een zelf te maken was-smelter

Uit Gleanings 1961/1 is bijgaande schets. Het is een door R. Taylor gemaakte was-smelter van een 60-pounds honingbus. Op ongeveer 7 cm van de bovenkant wordt een uitlaat gesoldeerd. Verder wordt er een trechter in aangebracht, waarvan het uiteinde iets boven de bodem van de bus komt.

In de bus doet men water en laat

- A = uitloop**
B = trechter
C = gesmolten was
D = water

is uit een Argentijns en een Roemeens bijenblad; hieruit het volgende:

Volgens de Gaceta del Colmenar (Argentinië) gebruikt prof. Gines Aquila ammoniumnitraat, dat van 178 tot 250 graden C. verhit, stikstof-oxide geeft, en zoals sommige schrijvers beweren, de eigenschap heeft, dat de bijen het geheugen verliezen. Hierop heeft deze prof zijn methode gebaseerd, deze is eenvoudig. Als men ziet dat een kast wordt beroofd is het voldoende het deksel en de afdekplankjes eraf te nemen, opdat de rovers in groten getale toegang tot de voorraad hebben. Dan sluit men de kast weer, waarna men met een goed brandende beroker, waarin men een lepel ammoniumnitraat heeft gedaan, de bijen in de kast bedwelmt. Vervolgens worden de kasten, waaruit de rovers komen ook met deze beroker bewerkt. Men moet steeds oppassen, dat de bijen niet te lang aan de invloed van het gas worden blootgesteld. Volgens onze prof slaagt deze bewerking volkomen en verliezen de bijen de lust tot roven.

Als de rovers van een vreemde stand komen handelt de prof anders. Hij vervangt de beroofde kast, die ver weg wordt geplaatst, door een „vang“-kast, waarin twee of drie ramen met honing worden gehangen en zo is ingericht dat de bijen er wel in, maar niet uit kunnen komen. Als hij nu vindt, dat er genoeg rovers zijn gevangen, bedwelmt hij deze en geeft ze, als zij weer bij komen, een koningin.

De vertaler van het artikel zegt, dat hij niet van ammoniumnitraat houdt, daar het voor de bijen en het broed vergiftig gas ontwikkelt bij te sterke verhitting en bij matige verhitting werkt het niet. Hij neemt uit het Roemeense blad „Apicultura“ de methode van de Rus V. Porlnouik over: Deze neemt van de beroofde kast ook deksel en afdekplankjes weg maar vervangt deze door een

glasruit en laat zo de kast een dag staan.

De rovers, volgezogen met honing, willen naar boven, de lucht door het glas ziende, om de kast te verlaten. Hierin slagen zij niet en gaan waarschijnlijk tenslotte deel uitmaken van het beroofde volk.

's Avonds wordt de kast normaal afgedekt en de volgende dag wordt de behandeling herhaald. De Rus beweert dat de tweede dag zich slechts weinig rovers zullen vertonen en een uur na het plaatsen van het glas zijn zij geheel verdwenen.

De vertaler van de artikels, die het pseudoniem heeft van „Mouchamiel“ (honingvlieg) besluit zijn artikel met de methode van de Amerikaan Kelly uit diens boek „How to keep Bees and sell honey“. Deze maakt een zwakke oplossing van water en carbolzuur en besprenkelt hiermede de vliegplank van de beroofde kast, dan zouden de roofbijen in lange tijd niet terugkeren.

Bittere honing

Van een lid uit Leeuwarden kregen we het volgende krantenknipsel uit het dagblad Trouw van 18 januari 1961 toegezonden, het stond onder bovenstaand hoofd:

Dat een schijnbaar kleine zetfout veel last kan veroorzaken, hebben tal van mensen in en rondom Venlo ondervonden. Speciaal de familie S. in de Wieldert te Blerick. De heer S., een tuinder had aan de plaatselijke courant een advertentie opgegeven, waarin staan moest: „Goedkope honing te koop“ maar het zetduiveltje veranderde de H in W zodat de heer S. een woning scheen aan te bieden. Uit Venlo en omgeving kwamen tal van gegadigden om inlichtingen naar de Wieldert en het was voor allen een bittere teleurstelling, die sommigen van hen, die van verre waren gekomen, niet erg minzaam maakte. Voor de honing van de heer S. had niemand belangstelling.

Simpelman

Hebben we voor enige tijd een tekening van Bob v. d. Born uit het Parool overgenomen thans gaat hierbij een tekening van Wim van Wieringen uit het Parool van 16-9-1958. Ook de bijen konden deze Pechvogel niet met rust laten. Jékavé

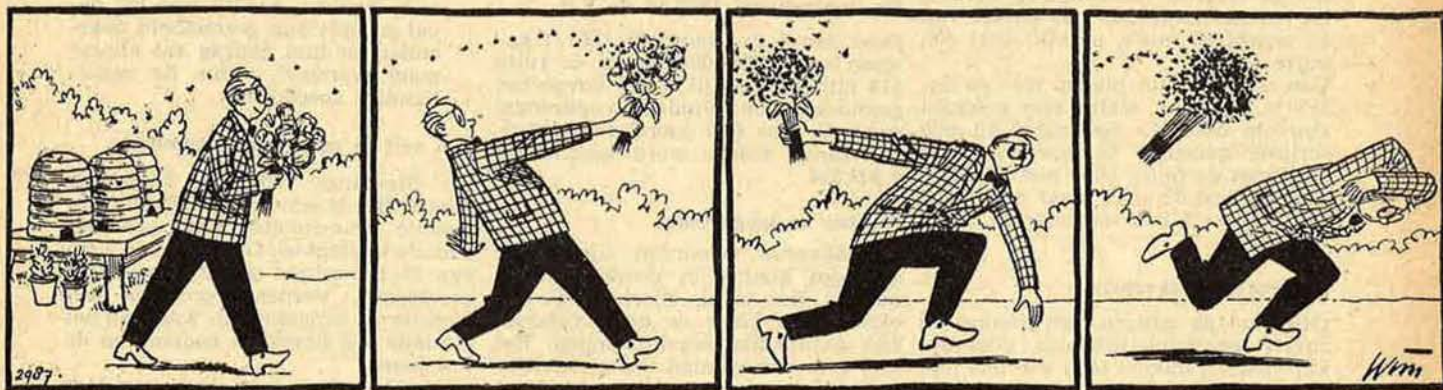
dat aan de kook komen, waarna men ontzegelwas in de bus doet. Als dit geheel gesmolten is, neemt men de bus van het vuur en giet voorzichtig warm water door de trechter, waardoor het gesmolten was stijgt tot aan de uitlaat en hierdoor mooi schoon uitloopt, terwijl het vuil zich op de bodem zet.

Bijen zouden geluid geven

Een student van de Universiteit van Michigan, Mr. A. M. Wenner heeft medegedeeld, dat de bijendans vergezeld zou zijn van een geluid. De oorsprong ervan is nog niet bekend, maar zou niet veroorzaakt worden door de beweging van het achterlijf. Verder onderzoek is nog gaande en het is te hopen, dat uitgemaakt wordt, waar het geluid voortgebracht wordt en wat de functie ervan is. Uit een artikel van Dr. R. A. Morse, assistent-professor in de bijenteelt aan de Cornell-Universiteit in Gleanings 1960/12.

Roverij tegengaan

In La Belgique Apicicole 1960/10 vinden we een artikel over het tegengaan van roverij, dat overgenomen

De invloed van bijen op het ontstaan van zaadkoppen bij komkommers

(vervolg en slot)

De geslachtstoestand van de plant

In de Verenigde Staten en Japan is vastgesteld, dat de geslachtstoestand van de komkommer kan worden beïnvloed door de groeiomstandigheden. Een korte dag en een betrekkelijk lage nachttemperatuur zijn bevorderlijk voor de vorming van vrouwelijke bloemen. Bij een lange dag en een hoge nachttemperatuur worden daarentegen verhoudingsgewijs meer mannelijke bloemen gevormd. De weinige vrouwelijke bloemen, die onder dergelijke omstandigheden nog worden aangelegd, bezitten dan tevens in mindere mate het vermogen om parthenocarpisch uit te groeien.

In verband met een onderzoek naar de invloed die enkele virussen kunnen uitoefenen op de geslachtstoestand van de komkommer, is in Naaldwijk nagegaan, hoe het ras Spotvrije reageert in verschillende tijden van het jaar. Uit de reeds eerder gepubliceerde resultaten¹⁾ is gebleken, dat bij planten die in juli en augustus zijn opgekweekt, de verhouding tussen het aantal mannelijke en het aantal vrouwelijke bloemen bijzonder ongunstig is, namelijk tien- tot twintigmaal zo hoog als bij planten, die in januari werden opgekweekt (het betreft hier het aantal bloemen tijdens de eerste zes weken van de bloei). In juli en augustus worden de planten voor een nateelt van komkommers opgekweekt. Het is heel goed mogelijk, dat de grote gevoeligheid voor zaadkoppen bij deze teeltwijze ten dele moet worden toegeschreven aan de geslachtstoestand van de plant.

Hetzelfde geldt voor het laatste deel van de oogstperiode bij betrekkelijk late platglasteelten (tweede helft augustus, eerste helft september). Er wordt dan vaak een groter aantal zaadkoppen aangetroffen dan men in verband met het insectenbezoek zou verwachten. De lange dag en de hoge nachttemperatuur tijdens de aanleg van de bloemen zullen hierbij een rol kunnen hebben gespeeld.

Een punt waarover nog onvoldoende gegevens beschikbaar zijn, betreft de invloed van de temperatuur op het parthenocarpisch uitgroeien van de vruchten. Er zijn verschillende aanwijzingen, dat in dit opzicht een lage temperatuur zeer nadelig is. In de nazomer kan zich een bijzonder ongunstige combinatie van omstandigheden voordoen, namelijk wanneer de bloemaanleg in een periode met een betrekkelijk lange dag en een hoge temperatuur plaatsvindt en de vruchten bij een lagere temperatuur uitgroeien.

Beïnvloeding van geslachtstoestand en bestuiving

Het is in Japan gelukt de geslachtstoestand van de komkommerplant te beïnvloeden door middel van groeistofbespuitingen. Men is er bij de daar geteelde rassen zelfs in geslaagd, de vorming van mannelijke bloemen volkomen te onderdrukken. Hiertoe moet bij een korte dag (8 uur) om de vier dagen met α -naftylazijnzuur (10 d.p.m.) worden gespoten en bij een lange dag (15 uur) om de andere dag. In Naaldwijk zijn met dezelfde groeistof bespuitingen uitgevoerd bij een herfstteelt van het ras Spotvrije. Het is echter niet gelukt de vorming van mannelijke bloemen ook maar enigermate te onderdrukken zonder het gewas te beschadigen.

Daarnaast is, evenals bij een herfstteelt van het ras Spotvrije, getracht de vorming van mannelijke geslachtscellen tegen te gaan door bespuitingen met een gametocide. Hiervoor is een uit de Verenigde Staten afkomstig gametocide gebruikt, dat bij bepaalde gewassen (katoen, tomaat) een selectieve werking uitoefent. Met een dergelijk middel is het mogelijk de vorming van stuifmeel te onderdrukken zonder dat de vrouwelijke geslachtscellen worden beschadigd. Bij de komkommer is het echter niet gelukt een dergelijk resultaat te bereiken. Wellicht zal het bij andere rassen en in een ander jaargetijde gemakkelijker gelukken de geslachtstoestand in de gewenste zin te beïnvloeden. Mogelijk zal hierbij een nuttig gebruik gemaakt kunnen worden van Japans genemateriaal.

Er is ook getracht door middel van groeistofbespuitingen het stuifmeel te beschadigen, zodat bestuiving niet langer aanleiding zou behoeven te geven tot de vorming van zaadkoppen. Bij dit onderzoek, dat zowel te Breda als te Naaldwijk plaatsvond, zijn verschillende concentraties van de volgende groeistoffen beproefd: α -naftylazijnzuur, β -naftoxyazijnzuur, monochloorfenoxiazijnzuur, een 2,4 D ester, α -naftylacetamide en N-metatolylftaalmino-*z*uur. Eerstgenoemde vier groeistoffen bleken een dusdanige fytoxische werking op komkommer uit te oefenen, dat zij niet voor toepassing in de praktijk in aanmerking kunnen komen. De laatstgenoemde twee groeistoffen worden door de komkommer beter verdragen. Toch is ook met deze groeistoffen geen bevredigend resultaat verkregen. Toediening in concentraties, die het stuifmeel niet merkbaar hebben beschadigd, heeft bij een herfstteelt in de praktijk reeds tot een oogstderving van ongeveer 10% geleid.

Het gebruik van lokplanten

Vooral bij een nateelt van komkommers veroorzaakt het zaadkopprobleem grote moeilijkheden. De grote gevoeligheid van het gewas en het ontbreken van andere drachtplanten werken een ernstige aantasting in de hand. Er is daarom de laatste jaren speciaal bij deze teeltwijze getracht de bijen van het komkommergewas vandaan te lokken. Daartoe is in verschillende plaatsen van het Westland in de naaste omgeving van komkommerkassen de zogenaamde bijenplant (*Phacelia tanacetifolia*) aangeplant. De resultaten waren wisselvallig. Het is niet eenvoudig op deze wijze een bevredigend resultaat te bereiken. Hiertoe zal aan verschillende voorwaarden moeten zijn voldaan.

- 1e. De *Phacelia* moet volop in bloei zijn als de eerste bloempjes van de komkommer verschijnen.
- 2e. De *Phacelia* moet gedurende de gehele bloeiperiode van de komkommer voldoende voedsel aan de bijen verschaffen, zodat deze geen neiging krijgen op een ander gewas te gaan vliegen.
- 3e. Bij het begin van de bloei mag in de naaste omgeving geen oud, door bijen bevolgen, komkommergewas aanwezig zijn. Bij het opruimen van een dergelijk gewas hebben de betrokken bijen de neiging een ander komkommergewas op te zoeken.

Het effect van bijenverordeningen

In een groot aantal gemeenten in het Zuidhollands Glasdistrict waar in de loop der jaren bijenverordeningen zijn uitgevaardigd, zijn zoveel mogelijk globale gegevens verzameld omtrent het voorkomen van zaadkoppen vóór en ná het tot stand komen van de verordeningen in de diverse gemeenten. Deze gegevens hebben betrekking op de gemeenten Benthuizen, Delft, Den Hoorn (Schipluiden), Leidschendam, Loosduinen ('s Gravenhage), Nootdorp, Pijnacker, Rotterdam, Stompwijk en Zoetermeer. In alle gevallen bedroeg het percentage zaadkoppen na

BIJENMARKT DRIEBERGEN

Eerste voorjaarsbijenmarkt in Driebergen

Trefpunt van imkers, fruit-
telers en honingconsumenten
Zaterdag 8 april a.s.
namiddags half twee op het
terrein bij de van Heemstra-
school, aan de Oranjelaan.

Volken kunnen reeds des
morgens aangevoerd wor-
den.
Stands met honing en im-
kersartikelen.

Marktcommissie:
P. J. BEENS,
Vollenhovenpark 21,
Driebergen
Tel. 03438—3650

Inleveren van ruwe raat
is mogelijk.
Kleurenfilms over het
bijenleven.
Demonstraties met Krai-
ner-bijen.

het instellen van de verordening nog slechts een fractie (omstreeks een tiende) van het voordien opgetreden percentage. Wanneer soms plaatselijk toch weer hoge percentages zaadkoppes werden aangetroffen, konden veelal in de naaste omgeving clandestien gehouden bijenvolken worden opgespoord. Ook andere ervaringen hebben een indruk gegeven van de rol die de bijen in dit gebied spelen. Zo geldt de verordening in Delft alleen buiten de bebouwde kom. Het is typerend, dat enkele nabij het centrum van Delft gelegen bedrijven niet hebben geprofiteerd van deze verordening. Zij worden nog steeds druk bezocht door bijen en voeren dan ook een hoog percentage zaadkoppes aan op de veiling.

In Leidschendam en Loosduinen was het effect van de verordeningen bijzonder gunstig. Een uitzondering hierop vormde een aantal bedrijven, dat aan de grens van de gemeenten Voorburg en Monster ligt. Hier vindt nog regelmatig een druk bijenbezoek plaats; de bijen zijn waarschijnlijk afkomstig uit deze twee gemeenten, waar geen bijenverordeningen bestaan. Het percentage zaadkoppes is op deze bedrijven nog altijd zeer hoog.

Sommige verordeningen gelden tot 1 augustus, andere tot en met 10 augustus. Er heerst in verschillende gebieden het verlangen het bijenverbod tot de gehele maand augustus uit te breiden. In enkele gemeenten is de verordening reeds gedurende de gehele maand augustus van kracht. Het effect laat tijdens de laatste twee decaden van augustus echter wel eens wat te wensen over, zoals men vooral in Rotterdam heeft ervaren. Dit houdt waarschijnlijk verband met de grote gevoeligheid van het gewas voor het optreden van zaadkoppes in deze periode en met een drukker bezoek van andere insecten (hommels) in het naseizoen. Wellicht doet een betrekkelijk gering aantal clandestien gehouden bijenvolken dan verhoudingsgewijs ook meer schade.

Vroeg in het seizoen ziet men niet dikwijls een ernstige zaadkopaantasting optreden, maar het is toch wel mogelijk en de schade kan dan zeer groot zijn. Er is daarom veel voor te zeggen de begindatum voor een eventueel bijenverbod zo vroeg mogelijk te kiezen, mits hierdoor andere belangen niet te zeer worden geschaad. Om deze reden is in sommige gebieden als aanvangsdatum het tijdstip gekozen, waarop de bloei van fruitboomgaarden of koolzaadvelden ten einde loopt.

Samenvatting

De in Nederland geteelde komkommerrassen vormen parthenocarpische vruchten. Zaadsetting als gevolg van bestuiving kan leiden tot de vorming van zaadkoppes. De bestuiving wordt voornamelijk teweeggebracht door bijen, hommels en zweefvliegen, wier activiteit gewaardeerd kan worden met de volgende verhoudingscijfers: 100, 80, 1. Het aantal van deze insecten

ten kan sterk variëren. In het centrum van het Zuidhollands Glasdistrict spelen de bijen een overheersende rol.

Door kunstmatige bestuiving kunnen eveneens zaadkoppes worden verkregen, zij het niet altijd in dezelfde mate. Proeven met inhulling en bestuiving hebben bewezen, dat zonder bestuiving geen zaadkoppes plaatsvindt. Door het zorgvuldig aanbrengen van een gaasafdekking kunnen de bestuivende insecten worden geroeid. Deze werkwijze is echter niet geschikt voor algemene toepassing in de praktijk, in het bijzonder niet bij platglaslijzen.

Ongeveer drie weken nadat bijen of hommels het gewas hebben bevolgen, worden de eerste zaadkoppes geoogst. Over het algemeen is er een goede correlatie tussen dit insectenbezoek en het optreden van zaadkoppes. Tegen het einde van een platglasteelt en bij een nateelt kan het percentage zaadkoppes echter belangrijk groter zijn dan de mate van het insectenbezoek zou doen vermoeden. In deze periode kan als gevolg van de bestuiving een groter aantal vruchten uitgroeien dan zonder bestuiving het geval zou zijn geweest.

Het gewas is blijkbaar niet altijd even gevoelig voor het ontstaan van zaadkoppes. Spotvrije is wel één van de gevoeligste rassen. Een oud gewas heeft soms wat meer te lijden van zaadkoppes. De invloed van de in de grond gelokaliseerde groeiomstandigheden is slechts gering.

Als gevolg van een lange dag en een hoge nachttemperatuur (in de maand juli) kunnen verhoudingsgewijs veel mannelijke en weinig vrouwelijke bloempjes worden gevormd. Laatstgenoemde bezitten dan in mindere mate het vermogen om parthenocarpisch uit te groeien. Voor dit uitgroeien schijnt een lage temperatuur nadelig te zijn. Deze eigenschappen van de komkommer kunnen wellicht de grotere gevoeligheid voor zaadkoppes tegen het einde van de platglasteelt en bij een nateelt verklaren. Het is niet gelukt door bespuitingen met groeistoffen of gametociden de vorming van mannelijke bloemen of het tot stand komen van bestuiving in voldoende mate tegen te gaan.

Een enquête heeft uitgewezen dat het uitvaardigen van bijenverordeningen in een groot aantal gemeenten in het Zuidhollands Glasdistrict bijzonder gunstig heeft gewerkt. Voor de bijenhouders zijn deze verordeningen echter zeer nadelig niet-tegenstaande de vergoeding die zij van de tuinders ontvangen. Het is daarom gewenst, dat met alle kracht het onderzoek wordt voortgezet. Misschien komt er dan een oplossing die voor tuinders en inkers voordelig is.

Uit: Mededelingen van de directeur van de Tuinbouw, november 1960

¹⁾ Tijdschrift over Plantenziekten 64 (1958) 5: 432-439.

ALGEMENE VERGADERING

op zaterdag, 27 mei 1961, des voormiddags half elf in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen, Mariaplaats, Utrecht.

AGENDA:

1. Opening
2. Benoeming erelid. Het hoofdbestuur stelt voor de heer A. Vink te 's-Gravenhage te benoemen tot erelid der vereniging.
3. Voorstel hoofdbestuur. Het hoofdbestuur stelt voor om een bedrag van 10 cent per lid per jaar beschikbaar te stellen ten behoeve van het wetenschappelijk bijenteeltonderzoek aan de Landbouwhogeschool te Wageningen, te beginnen met 1961. Toelichting: Groentje januari 1961, biz. 15.
4. Beleid hoofdbestuur.
5. Rapport commissie nazien boeken 1960. Het rapport wordt afgedrukt in het Groentje van mei 1961.
6. Aanwijzing van de commissie voor 1961. Afdelingen Beemster en Beetsterzwaag en als plv. Beilen.
7. Plaats algemene vergadering 1962. Voorstel hoofdbestuur: Utrecht.
8. Jaarstukken 1960. De jaarstukken zijn afgedrukt in het Groentje van april 1961.
9. Begroting 1962 en vaststellen quotum. Het hoofdbestuur stelt voor het quotum vast te stellen op f 5,- per gewoon lid, f 2,50 per jeugd lid en f 3,- per gezinslid. Toelichting van dit voorstel in het Groentje van april 1961.
10. Lezing door de heer Ir. J. Mommers. Onze rijksbijenteeltondulent zal vertellen over het werk op de proefbijenstand Ambrosiushoeve.
11. Rondvraag.
12. Sluiting.

Voor een snelle en juiste beantwoording van vragen naar aanleiding van de jaarstukken is het gewenst deze vragen zo spoedig mogelijk

schriftelijk in te dienen bij de accountant, de heer W. H. van Mourik, 1e St. Janshof 11 te Rotterdam.

Volgens de bepalingen van het huishoudelijk reglement hebben alleen stemrecht en recht op vergoeding van reiskosten de afgevaardigden van afdelingen met 12 of meer leden.

ROTTERDAM, 30 januari 1961

Aan de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland,

Wageningen

Mijne Heren,

Hierbij hebben wij het genoegen u ons rapport over het boekjaar 1960 te doen toekomen.

Voorzover ons dit in het belang van ons onderzoek noodzakelijk voorkwam, hebben wij de verschillende administraties steekproefsgewijze gecontroleerd aan de hand van de bescheiden en de ons verstrekte inlichtingen.

Algemene opmerkingen

De aanwezigheid van de effecten hebben wij geconstateerd aan de hand van de opgave van de Twentsche Bank N.V. te Wageningen, waar deze effecten in open bewaargeving berusten. Evenals vorig jaar zijn de effecten à pari opgenomen. Het totaal van de effecten van uw diverse afdelingen had op 31 december 1960 een beurswaarde van f 32.346,- (nominaal f 34.500,-).

De saldi van de banken, spaarbanken en postrekeningen zijn in

overeenstemming met de rekening-courant respectievelijk de spaarbankboekjes per 31 december 1960.

Van de aanwezigheid der kasgelden hebben wij ons op ongeregelde tijdstippen overtuigd.

De polissen der brandverzekering zijn ons overgelegd. De polissen bleken de desbetreffende risico's voldoende te dekken. Volgens een recent taxatie-rapport zijn de onroerende goederen thans voor f 161.000,— verzekerd.

Ten gunste, respectievelijk ten laste van de interestrekeningen der verschillende afdelingen is, behalve de opbrengst van effecten en de interest van banken en spaarbanken, ook gebracht de tussen de verschillende afdelingen verrekende rente ad 3% voor geleende gelden.

Bij de vaststelling der balansen is rekening gehouden met de bij de balansopmaking bekende gegevens.

T.a.v. de verschillende balansen en exploitatie-rekeningen merken wij nog het volgende op:

AFDELING VERENIGING

Materiaal	f 1.742,—	
		Gld.
Saldo per 1 januari 1960		2.206,—
af: afschrijving over 1960		464,—
		<u>1.742,—</u>
		===

Kapitaal	f 55.669,74	
		Gld.
Samengesteld als volgt:		
		Gld.
Kapitaal per 1 januari 1960		57.533,87
af: nadelig saldo 1960		793,13
Premie pensioenverzekering secretaris-penningmeester	1.071,—	
		<u>1.864,13</u>
		55.669,74
		===

Jubileumfonds	f 156,81	
		Gld.
Saldo per 1 januari 1960		448,36
af: aanschaffingen in 1960		291,55
		<u>156,81</u>
		===

Ten laste van deze rekening werd gebracht het in 1960 aangekochte materiaal voor de in bewerking zijnde kleurenfilm.

Reserve voor tentoonstellingsfonds	f 1.072,68	
		Gld.
Saldo per 1 januari 1960		822,68
bij: gereserveerd ten laste van de exploitatie-rekening 1960		250,—
		<u>1.072,68</u>
		===

In 1960 werden geen aanschaffingen gedaan.

Contributie Kon. Ned. Landbouw Comité, enz.	f 146,84	
		Gld.
Samengesteld als volgt:		
		Gld.
Koninklijk Nederlands Landbouw Comité		72,09
Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten N.F.O.		15,—
Nederl. Heide Maatschappij Arboretum, Wageningen		26,50
Stichting Recreatie		4,50
Carnica-club		1,—
		25,—
		2,75
		<u>146,84</u>
		===

Subsidies	f 18,83	
		Gld.
Dit subsidie werd aan de afdeling Epe verstrekt voor de organisatie van een honingmarkt.		

Afdeling Rotterdam	f 600,—	
(zie onder debiteuren, enz. bijlage F.)		

Dit bedrag is het saldo van de aan de afdeling Rotterdam bij wijze van renteloos voorschot verstrekte lening ten behoeve van de inrichting van een bijenpark aldaar.

Aflossing moet plaats hebben in vijf jaarlijkse termijnen van f 200,—. In 1960 had wederom een aflossing van f 200,— plaats.

Afdeling Handel

Auto	f 2.240,—	
		Gld.
Saldo per 1 januari 1960		3.680,—
af: afschrijving over 1960		1.440,—
		<u>2.240,—</u>
		===

Machines	f 1.955,77	
		Gld.
Saldo per 1 januari 1960		3.166,09
af: afschrijving over 1960		1.210,32
		<u>1.955,77</u>
		===

Goederen	f 74.257,04	
		Gld.
De goederenvoorraden zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende inkooprijzen, respectievelijk tegen kostprijzen indien deze lager waren. Incourante artikelen zijn lager gewaardeerd, respectievelijk pro-memorie opgenomen.		
Van de goederenvoorraden zijn ons specifieke lijsten overgelegd. Steekproefsgewijze hebben wij ons van de aanwezigheid der opgegeven hoeveelheden overtuigd.		

Debiteuren, te vorderen kosten, enz.	f 11.477,58	
		Gld.
Conform de lijst van openstaande vorderingen per 31 december 1960. Enkele dubieuze vorderingen werden afgeschreven.		
Bij de opmaking van de jaarstukken was reeds een bedrag van f 3.325,50 op deze vorderingen ontvangen.		

AFDELING SUIKER

Huis en kantoor	f 16.032,—	
		Gld.
Saldo per 1 januari 1960		16.424,—
Af: Afschrijving over 1960		392,—
		<u>16.032,—</u>
		===

Menginstallatie en bascule	f 961,40	
		Gld.
Saldo per 1 januari 1960		1.098,60
Af: Afschrijving over 1960		137,20
		<u>961,40</u>
		===

Zakken	f 970,—	
		Gld.
De zakken zijn gewaardeerd tegen verschillende prijzen, afhankelijk van het gebruik dat er van is gemaakt.		

Exploitatie huis en kantoor	f 316,30 (nadelig)	
		Gld.
Samengesteld als volgt:		
		Gld.
Ontvangen huren		1.040,—
af: betaalde belastingen en kosten		1.356,30
		<u>316,30</u>
		===

SAMENGESTELDE BALANSEN

Betalingsmiddelen	f 19.425,37	
		Gld.
De betalingsmiddelen van de verschillende afdelingen zijn, voorzover dit met een juist financieel beleid in overeenstemming was, rente-gewend belegd geweest.		
De saldi van banken en spaarbanken van de verschillende afdelingen waren per ultimo 1960 als volgt:		

Spaarbanken		Gld.	Gld.
Nutsspaarbank, Amersfoort		767,67	
Nutsspaarbank, Wageningen		5.560,84	
Coöp. Boerenleenbank, Wageningen		3.012,07	
Rijkspostspaarbank		2.736,04	
		<u>12.076,62</u>	
Banken, in rekening-courant:			Gld.
Twentsche Bank N.V., Wageningen			38,22
			<u>12.114,84</u>
			===

Voor het overige gaf ons onderzoek geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

Hoogachtend,
Accountantskantoor W. H. VAN MOURIK

AFDELING VERENIGING
Balans per 31 december 1960

	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Effecten		32.100,—	Kapitaal per 1 januari 1960	57.533,87	
Materiaal		1.742,—	Af: Zie specificatie in rapport	1.864,13	
Debiteuren, te vorderen kosten, enz.		1.116,—			55.669,74
Afdeling Suiker		26.400,22	Jubileumfonds		156,81
Banken en Spaarbanken	10.444,87		Vooruitontvangen quotum 1961		8.992,91
Postgiro	1.358,03		Reserves:		
Kas	736,26		Tentoonstellingsfonds	1.072,68	
		12.539,16	Congresfonds	400,—	1.472,68
			Nog te betalen:		
			Maandschrift	4.984,90	
			Onkosten, sociale lasten, enz.	2.620,34	7.605,24
		73.897,38			73.897,38

Exploitatie-rekening over 1960

	Gld.	Gld.	Gld.		Gld.
Salaris secretaris-penningmeester			8.590,60	Quotum	31.262,70
Pensioenpremie voor idem		2.058,83		Verspreide leden	988,30
Af: Ten laste kapitaaldienst	1.071,—			Advertentiën	1.907,60
bijdrage door secretaris-				Interest	2.521,25
penningmeester	275,—	1.346,—		Bijdrage afdeling Suiker voor verzekering bijenvolken	2.700,—
			712,83	Nadelig saldo	793,13
Kantoorhulp			600,—		
Sociale lasten			554,25		
Maandschrift			18.114,19		
Onkosten hoofdbestuur			2.284,77		
Onkosten algemene vergadering			1.021,47		
Reis- en verblijfkosten secretaris penningmeester			994,65		
Propaganda			236,98		
Algemene kosten			1.713,30		
Contributies Kon. Ned. Landbouw Comité N.F.O., enz.			146,84		
Accountantskosten			250,—		
Bibliotheek			203,70		
Verzekering bijenvolken			2.700,—		
Cursussen			170,—		
Nationale Honingtentoonstelling			559,20		
Afschrijving materiaal			464,—		
Imkersdag			210,02		
Examen praktisch imker			177,35		
Tentoonstellingsfonds			250,—		
Bijdrage voor deelneming aan congressen			200,—		
Subsidies			18,83		
			40.172,98		40.172,98

AFDELING HANDEL
Balans per 31 december 1960

	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Auto		2.240,—	Kapitaal per 1 januari 1960	17.339,27	
Machines		1.955,77	Af: Nadelig saldo 1960	930,88	
Goederen		74.257,04			16.408,39
Debiteuren		11.477,58	Afdeling Suiker		77.130,78
Postgiro	4.619,08		Nog te betalen:		
Kas	597,16		Onkosten, sociale lasten, enz.	1.521,90	
		5.216,24	Omzetbelasting	85,56	1.607,46
		95.146,63			95.146,63

Exploitatie-rekening over 1960

	Gld.		Gld.
Onkosten	2.375,71	Bruto-winst op verkochte goederen	35.364,61
Advertenties	363,—	Administratie suiker	911,51
Accountantskosten	250,—	Nadelig saldo	930,88
Omzetbelasting	1.673,18		
Salarissen	21.017,01		
Sociale lasten en pensioen-premie	3.804,35		
Pensioenen	322,86		
Huur kantoor	400,—		
Emballage	1.257,59		
Interest	2.200,—		
Autokosten en afschrijving auto	2.332,98		
Afschrijving machines	1.210,32		
	37.207,—		37.207,—

AFDELING SUIKER
Balans per 31 december 1960

	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Huis en kantoor	16.032,—		Kapitaal per 1 januari 1960	77.380,23	
Pakhuis	1,—		Bij: Voordelig saldo 1960	257,39	
Menglinstallatie en bascule	961,40				77.637,62
Kantoor-inventaris	1,—	16.995,40	Nog te betalen:		
Effecten		400,—	Bedrijfsraad	2.604,32	
Goederen	15.541,—		Onkosten, enz.	750,—	3.354,32
Zakken	970,—	16.511,—	Afdeling Assurantie	5.870,24	
Te vorderen kosten		555,25	Afdeling Vereniging	26.400,22	32.270,46
Afdeling Handel		77.130,78			
Twentsche Bank N.V.	38,22				
Rijkspostspaarbank	964,09				
Nutsspaarbank	667,66	1.669,97			
		113.262,40			113.262,40

Exploitatie-rekening over 1960

	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Afschrijving huis en kantoor		392,—	Afdelingen en verspreide leden	216.950,28	
Afschrijving bascule		137,20	Af: Heffing ten behoeve		
Suiker, mengmiddelen en zakken	193.813,06		Bedrijfsraad Bijenteelt	2.604,32	214.345,96
Vrachten	11.306,16		Interest		1.728,02
Menglonen	1.464,64				
Sociale lasten	122,25	206.706,11			
Verzekering bijenvolken		2.700,—			
Onkosten		3.480,81			
Administratiekosten		911,51			
Drukwerken, enz.		599,80			
Accountantskosten		250,—			
Pensioenen		322,86			
Nadelig saldo exploitatie-pand		316,30			
Voordelig saldo		257,39			
		216.073,98			216.073,98

AFDELING ASSURANTIE
Balans per 31 december 1960

	Gld.		Gld.	Gld.
Effecten	2.000,—	Kapitaal per 1 januari 1960	7.657,50	
Te vorderen interest	10,—	Bij: Voordelig saldo 1960	222,74	
Afdeling Suiker	5.870,24			7.880,24
	7.880,24			7.880,24

Exploitatie-rekening over 1960

	Gld.		Gld.
Voordelig saldo	222,74	Interest	222,74
	222,74		222,74

SAMENGESTELDE BALANSEN PER 31 DECEMBER 1959 EN 1960

	1959 Gld.	1960 Gld.		1959 Gld.	1960 Gld.
Vaste middelen			Kapitaal	159.910,87	157.595,99
Gebouwen	16.425,—	16.033,—	Schulden op korte termijn		
Machines, auto, enz.	10.151,69	6.900,17	Crediteuren, te betalen kosten, enz.	11.040,12	12.723,83
	26.576,69	22.933,17	Vooruitontvangen quotum	11.595,77	8.992,91
				22.635,89	21.716,74
Vlottende middelen			Reserves		
Effecten	34.500,—	34.500,—	Tentoonstellingsfonds	822,68	1.072,68
Debiteuren, te vorderen kosten, enz.	14.779,98	13.158,83	Congresfonds	200,—	400,—
Voorraden	69.366,88	90.768,04		1.022,68	1.472,68
	118.646,86	138.426,87			
Betalingsmiddelen					
Banken en spaarbanken	30.847,66	12.114,84			
Postgiro	6.984,73	5.977,11			
Kas	513,50	1.333,42			
	38.345,89	19.425,37			
Totaal	183.569,44	180.785,41	Totaal	183.569,44	180.785,41

Officiële mededelingen

VERGADERING HOOFDBESTUUR 4 MAART 1961

Benoeming erelid

In het vorige Groentje werd reeds medegedeeld, dat de heer A. Vink zich om gezondheidsredenen genoodzaakt ziet te bedanken als hoofdbestuurlid. Hij zal zijn functies blijven waarnemen tot zijn opvolger benoemd is. De heer Vink is gedurende 15 jaar lid geweest van het hoofdbestuur en zijn werk in vereniging, Bedrijfsraad en Afdeling Bijenteelt van het Landbouwschap is zo algemeen bekend, dat het voorstel om hem tot erelid onzer vereniging te benoemen geen toelichting behoeft.

Geen Nationale Honingtentoonstelling meer

De jaarstukken worden uitvoerig besproken en goedgekeurd. Ze zijn in dit Groentje afgedrukt. Ook de begroting voor 1962 is uitvoerig besproken. De inkomsten lopen nog steeds terug.

Wat de uitgaven betreft meent het Hoofdbestuur de post voor de Nationale Honingtentoonstelling niet meer te moeten opnemen. Het aantal inzendingen is sedert de eerste tentoonstelling te Breda in 1952 niet zodanig gestegen dat van een nationale manifestatie gesproken kan worden. In Alkmaar was het aantal inzendingen buitengewoon gering. Daar de tentoonstelling in haar huidige vorm niet aan de verwachtingen beantwoordt, wordt besloten die los te maken van de Imkersdag en de mogelijkheid te onderzoeken om de tentoonstelling te houden op plaatsen, waar uit anderen hoofde veel publiek bijeen komt. Aan de Commissie Handel, voor dit doel uitgebreid met de heren Mulder en Pater, wordt opgedragen voorstellen tot reorganisatie uit te werken.

Quotumverhoging

Om tot een enigszins aanvaardbare begroting te komen, besluit het hoofdbestuur aan de algemene vergadering voor te stellen het quotum met 50 cent te verhogen en het dus voor gewone leden vast te stellen op f 5,—, voor jeugdleden op f 2,50 en voor gezinsleden op f 3,—.

Het hoofdbestuur hoopt, dat de verlaging van de suikerprijs, waarover op dit ogenblik nog geen definitieve beslissing genomen is, er toe zal leiden, dat het ledental zal toenemen. In dat geval is het misschien mogelijk onze service te handhaven. Anders zou of tot vermindering van onze service, of tot verdere quotumverhoging moeten worden overgegaan, waarbij het hoofdbestuur, gezien de geringe bedragen per lid waar het om gaat, op het standpunt staat dat quotumverhoging de voorkeur verdient.

Ir. Mommers spreekt op de A.V.

De rijksbijenteeltconsulent ir. J. Mommers heeft zich bereid verklaard op de algemene vergadering een korte lezing te houden over een onderwerp, dat betrekking heeft op het werk op onze proefbijenstand Ambrosius-hoeve.

Vertegenwoordiging Bedrijfsraad en Landbouwschap

Onze vertegenwoordigers in de besturen van genoemde organisaties zijn thans:

Mr. L. R. J. ridder van Rappard, plv. J. Frens.
A. Vink, plv. A. H. v. d. Berg.
H. G. Maagendans, plv. C. Pater Jzn.
G. J. A. Meijer, plv. B. Th. Kinkelaar.

Bijen bij het fruit

De verhoging van de huurprijzen van bijenvolken bij het fruit wordt besproken. Medegedeeld wordt, dat er voor de omgeving van Hoorn nog grote vraag bestaat.

Clandestiene import koninginnen

Het is bekend, dat er koninginnen clandestien geïmporteerd worden. In verband met het importeren van bijenzekten wordt dit bijzonder gevaarlijk geacht. Het hoofdbestuur hoopt,

dat men zal voorttellen van de in ons land reeds aanwezige zuivere rassen, liever dan de aan import verbonden grote risico's te nemen.

Winterlezingen

Er is nog geen beslissing gevallen op ons verzoek om het subsidie voor winterlezingen te doen herleven.

Koninginneteeft

De koninginneteeftcommissie zal ook dit jaar weer het mogelijke doen om op het station Schiermonnikoog de aanwezigheid van een voldoende aantal zuivere Krainer darren te waarborgen. Het ligt in de bedoeling dat Ir. Mommers op Ambrosius-hoeve de Kaukasiërs uitprobeert; over dit ras is te weinig bekend om zich er een oordeel over te kunnen vormen.

Besputtingswet

Inzake de Besputtingswet, die bij de Staten Generaal is ingediend, is het hoofdbestuur niet helemaal gerust. Het zal de Afdeling Bijenteelt van het Landbouwschap verzoeken zich met een adres tot de Kamerleden te wenden en uitdrukking te geven aan onze bezorgdheid. Daarbij zal ook de aandacht worden gevestigd op de besputtingsramp 1960.

Komkommerkwestie

Het aantal gemeenten, waarin de komkommerkwestie gaat spelen, neemt steeds toe en de neiging bestaat gedurende het gehele jaar komkommers te telen. De leden van de komkommercommissie staan overal de afdelingen bij tot aanvaardbare regelingen te komen. De hoop wordt uitgesproken, dat de komkommers zonder mannelijke bloemen binnen enige jaren beschikbaar zullen komen.

Stichting Recreatie

Met deze stichting is overleg gaande betreffende de bevordering van de bijenteelt als zinvolle, actieve vrije tijdsbesteding. Het hoofdbestuur heeft te dezer zake kennis genomen van de M.v.A. van de Minister van O., K. en W. betreffende het recreatieprobleem en de invoering van de vrije zaterdag. De agenda voor de algemene vergadering is elders in dit nummer opgenomen.

SPEURBIJTJES

GEVRAAGD: een paar korven bijen of 2 volken op simplexramen, zonder kasten. F. Kerkmeijer, Diepenveen.

TE KOOP: 4 goed bevolkte H.R.V.-kasten met 2 honingkamers. Driehoek 19, Apeldoorn.

TE KOOP: 3 simplexkasten met bijen, compleet met honingkamers. K. Dijkstra, Geldelosepad 102, Medemblik.

TE KOOP: 17 kasten op 30 ramen, 4 ronde korven, alles goed bevolkt en onderhouden; honingslinger, 4-raams, loopt licht; enige nieuwe ronde korven. Te bevragen bij: J. H. den Otter, Lijsterbeslaan 15, Hillegom.

GEVRAAGD: ruwe, zuivere bijenwas; 6-r. bijenvolken voor export. Restanten incl. bijenhoning, Honing- & Waszemerij, annex Chemische & Kaarsen Industrie - Arkadia - Lochem. Tel. 0 6730-1827.

TE KOOP: prima bijenvolken in simplexkasten en twee korfvolken. J. L. Bakker, Weimarstraat 362, Den Haag. Tel. 330945.

SIMPLEXKAST TE KOOP en 5 bossen riet. M. Wiersma, Op 'e Wal 10, Oudega Small.

TE KOOP: prima bijenvolken in 10-raams simplexkasten en volken op 6 ramen. Te bevragen bij: J. H. Lubbers, Bosstr. 66, Assen.

TE KOOP: 5 prima wintervolken in goede reiskasten (simplexmaat) à f 35,— p. stuk. P. J. Janssen, Lange Geer 153, Rotterdam 24. Tel. 172027.

BIJEN VOOR DE RADIO

Op 28 april geeft de K.R.O. twee uitzendingen over bijen, één 's morgens en één 's middags. Juiste tijd nog niet bekend, raadpleeg uw programmablad!

Uit de Afdelingen

AFD. SCHOUWEN-DUIVELAND

Op 4 februari j.l. hield onze afdeling haar jaarvergadering in hotel „Concordia“ te Zierikzee. De voorzitter, de heer C. A. Hartog, sprak in zijn openingswoord de hoop uit dat 1961 een beter honingjaar mag worden dan het in 1960 is geweest. Over het algemeen genomen is 1960 een zeer matig honingjaar geweest.

Uit het verslag van de secretaris bleek, dat het verenigingsjaar beter is geweest, de afdeling is met 4 leden vooruitgegaan, terwijl naast onze jaarlijkse 2-daagse excursie langs de bijenstanden der leden het bestuur ook nog kans heeft gezien 2 cursussen te organiseren: één voor beginners en één voor gevorderden.

Uit het jaarverslag van de penningmeester bleek er een batig saldo te zijn.

De aftredende bestuursleden, de heren C. O. J. Hendrikse, A. W. Braal en C. Fasol werden met grote meerderheid herkozen. In de pauze werd een gratis verloting gehouden van bijenartikelen die bij de aanwezigen zeer in de smaak viel. Besloten werd ook dit jaar weer de imkersartikelen gezamenlijk te bestellen; tijdens de vergadering werden al bestellingen opgegeven. Ook zal ir. Mommers en diens assistent, de heer v. Willegen, weer gevraagd worden onze 2-daagse excursie te leiden.

Naar de algemene vergadering te Utrecht werd gekozen de heer J. Fluyt, als plaatsvervanger de heer A. Stins. Na de rondvraag sloot de voorzitter deze prettige vergadering.

J. F.

AFD. NOORD- EN ZUID-BEVELAND

Op 14 februari hield onze afdeling haar jaarvergadering met 28 leden, waaronder enkele pas toetredende jonge imkers. De vergadering werd geleid door onze nieuwe voorzitter, de heer Hoogerbrugge. In zijn openingswoord herinnerde hij er aan, dat onze afdeling een periode van stilstand heeft meegemaakt en dat hij van harte hoopt op de steun van de

leden om onze eertijds zo bloeiende vereniging weer tot grote werkzaamheid te mogen opvoeren. Hij dringt er dan ook op aan, dat alle leden trouw de bijeenkomsten zullen bezoeken en trachten nieuwe leden aan te werven. Gelukkig zijn er in de laatste maanden enkele nieuwe leden toegetreden en is het verenigingsleven weer op gang gekomen. De voorzitter wijst er op, dat vele fruittelers in Zeeland het nut der bijen bij de bestuiving anders en nu beter gaan beoordelen. Vooral bij de telers van zacht fruit is er een vraag naar bijen in de bloeitijd. Voor 1961 zijn er twee cursussen aangevraagd en hebben zich voldoende leerlingen aangemeld. De cursussen worden gehouden te Kapelle en Ovezande. Volgens de voorzitter is 1960 voor Zeeland een zeer matig honingjaar geweest. In de voorzomer ging het aardig goed, maar de „natte moesson“ die daarna kwam, gaf weinig honinggewin.

Na behandeling der huishoudelijke zaken werd lang gesproken over een voorstel om de contributie met 50 ct per lid per jaar te verhogen. De vrachtkosten voor het verzenden van de suiker naar de leder zijn belangrijk

hoger geworden en dit gaat de vereniging te veel geld kosten. Over de hoge prijs van de suiker was veel kritiek. De voorzitter hoopt, dat het Landbouwschap er in zal slagen deze prijs omlaag te brengen. Genoemd voorstel werd aangenomen.

De aftredende bestuursleden K. Helder te Goes en S. Dekker te 's Heer Hendrikskinderen werden herkozen. Bij de herbenoeming van de heer Dekker in zijn functie als penningmeester spraken een tweetal leden hem hartelijk toe. Hij is in al die jaren een goed en zuinig penningmeester geweest, terwijl de suikerdistributie goed marcheerde.

Na de pauze vertoonde de heer J. A. van Willegen, ass. bij de R.B.C., een tweetal interessante films.

175 STICHTE IMKERS BIJEEN

DOEL: KONINGINNETEELT MET KRAINERS

Op 24 februari was in Zeist uitgeschreven een provinciale imkersbijeenkomst door het hoofdbestuurslid in de provincie Utrecht, mede op initiatief van de afdeling Zeist. Voor deze avond bestond een overweldigende belangstelling, zo groot zelfs dat de zaal te klein bleek, nadat 175 imkers een plaatsje veroverd hadden. Een belangstelling zo groot als de organisatoren niet hadden durven hopen.

De voorzitter der afdeling Zeist, mr. H. J. Onnes, sprak een welkomstwoord, waarna het hoofdbestuurslid C. Pater Jzn. deze bijeenkomst opende. Hij releveerde dat de Stichtse

imker juist in moeilijke tijden de moed niet laat zakken. Dat bewijst ook deze avond weer. Er zijn zeer zeker nog mogelijkheden om de bijenteelt weer tot bloei te brengen, mits men dit doet in eenheid en samenwerking, waarbij we niet uit het oog mogen verliezen dat, willen we iets bereiken, we hiervoor financiële offers zullen moeten brengen.

Koninginneteelt met welk ras ?

Bestuursleden der Carnica Club Twente waren deze avond naar Zeist gekomen om de imkers voor te lichten en de noodzaak van koninginneteelt en selectie uiteen te zetten. De heer Oude Wolbers gaf hieromtrent een zeer uitvoerige uiteenzetting, waarbij vooral naar voren kwam de noodzaak om uit te gaan van een zuiver ras. Welnu, bij de Carnica is dit nog mogelijk. De heer G. H. Nijhuis besprak de vaktechnische zijde der koninginneteelt. Ook de heer J. Kaal uit Amsterdam, lid der koninginneteeltcommissie, was aanwezig, die een uiteenzetting gaf over de Kaukasiers. Ook dit ras heeft vele mogelijkheden. Vanzelfsprekend waren er vele vragen te stellen, jammer dat men in tijdnood kwam. Vele personen gaven zich na afloop op om nader ingelicht te worden over de plannen om te komen tot een Stichtse koninginneteeltvereniging of club. De plannen en mogelijkheden zullen nader uitgewerkt en onderzocht worden. Belangstellenden kunnen zich reeds opgeven: Achterdijk 26 in Bunnik. Binnenkort volgen dan nadere berichten.

C. P.

AFD. GRONINGEN

Op 1 maart jl. werd de eerste avond, georganiseerd door de propagandacommissie van de afdeling Groningen, gehouden. Deze avond was speciaal bedoeld voor de nieuwe leden en belangstellenden. Er waren ruim 30 personen aanwezig. Voor de pauze hield ondergetekende een korte inleiding over „Bijen en bijenteelt”. In de pauze konden de aanwezigen de uitgestalde imkersartikelen bezichtigen. Na de pauze vertoonde de heer De Boorder zijn prachtige kleurendia's. Hopelijk heeft deze avond er toe mogen bijdragen, dat er weer wat meer belangstelling voor de bijenteelt komt.

Namens de propagandacommissie,
J. T. SMIT

BIJENMARKTEN

DRIEBERGEN: 8 april, half twee, terrein Van Heemstraschool aan de Oranjelaan.

DORDRECHT: 14 april, Beverwijksplein, 9 uur.

PURMEREND: 18 april, 10-12 uur, terrein van de Afslagver. B.P. en O., Burg. Koofmansweg 1.

WEERT: 19 april, 9-12 uur, Nieuwe Markt.

ZENDEREN: 22 april, café Schulte, aanvang 10 uur.

BEILEN: 24 april, 9.30 uur, terrein Hotel Koopman.

IMKERSDAG MEPEL

zaterdag 2 september a.s.

Tocht door merengebied en
Hollands Venetië!

Reserveer die dag!

Wij komen...

met een ruime voorraad

IMKERSARTIKELEN

op de a.s. bijenmarkten en
wel op

8 april te Driebergen

14 april te Emmen

18 april te Purmerend

22 april te Zenderen

24 april te Beilen

Onze nieuwe
prijscourant
is weer
gereed
en wordt
op aanvraag
gaarne franko
toegezonden

Komt op de markt om Uw
nodige materialen.

Tevens kunt U uw ruwe en
zuivere was ruilen voor
kunstraat

BIJENSTAND H. T. VAN DAM & ZN.

Jubbega (Fr.)

Tel. 05165-382

Giro 817250

SPEURBIJTJES

TER OVERNAME AANGEBODEN: 4 sterke bijenvolken in dubbelw. Simplexkasten op 2 broedbakken + 1 honingkamer met uitgebouwde raat + 4 vijfraams afleggerkastjes (leeg). Mevr. L. de Lange-van Aalderen, Mozartlaan 15, Bilthoven, tel. 3992.

TE KOOP: 1 gebruikte 4-raams honingslinger, is prima f 50,-; een partijje goed onderhouden bijenkasten, Simplex-raammaat; een aantal prima bijenvolken in Simplexkasten. Prijzen op aanvraag. Bijenstand H. T. van Dam & Zn, Jubbega (Fr.), tel. 0 5165-382.

TE KOOP vanaf eind mei: Carnica koninginnen, bevrucht op het bijenteelstation „Het Wageler” te Enschede f 12,50; op Schiermonnikoog f 20,-. Te bevragen: Bijenstand „De Carnica”, Wooldriksweg 50, Enschede.

TE KOOP: ± 20 bijenvolken in Simplexkasten en enig bijbehoren. 's Avonds na 6 uur thuis. Th. Tamsma, Oude dijk 16, Buitenpost (Fr.).

TE KOOP: Bijenvolken op 6 ramen en in korven; zesraamskastjes met ramen, nieuw f 5,-; Simplexkasten en korven, in prima staat; uitgebouwde ramen, roosters, raampjes, klepsen, kunstraat, observatiekast, honing, was, enz. Van ouds bekend: H. Brulleman, Zandpad 42a, Breukelen, tel. 0 3462-303.

GEVRAAGD: ruwe bijenwas f 1,15 per kg; zuivere bijenwas f 4,30 per kg. H. Brulleman, Zandpad 42a, Breukelen, tel. 0 3462-303.

TE KOOP: 1 model Simplexkast; 2 zesraamskastjes met natelt Krainer volken. A. Jung, Udenhoutseweg 49, Oisterwijk (Nb.).

TE KOOP AANGEBODEN: 1 honingslingermachine, 2 grote waspersen en enige bijenkasten. Te bevragen: M. Bressers, Monumentstraat 6, te Tilburg.

TE KOOP: 50 prima dubbelw. Simplex-reiskasten m. sep., reisraam, dekplank m. uitlaat en gat voor voerflacon, en/of stromat, dekkleedje, reisbeugels, voerapp. voor vliegopening en 10 ramen (1 broedk. zonder ramen) m. afstandblikjes. S. v. d. Boomen, Provincialeweg 95, Meerveldhoven, tel. 0 4995-214.

TE KOOP: bijenvolken in Simplexkasten, ook op ramen. J. Zandstra, Malakkastraat 71, Den Haag.

TE KOOP: gebruikte voerbakken met zink, model br. Adam a f 4,-; enige goede gebruikte bijenkasten, Simplexmodel a f 12,50; zesraamskastjes met opzetrand en voederklas a f 6,-. Joh. M. Ydo, Jasmijnstraat 59, Den Haag.

Wederom volken AANGEBODEN, zowel op 6, als op 10 ramen. C. B. v. Wijnen, Julianastraat 4, Poortugaal.

TE KOOP: bevolkte Alberti-kasten met bijen. J. G. Nijland, Tuitstraat 2, Varsseveld.

TE KOOP: wegens leeftijd, 3 goed bev. dubbelw. Simplexkasten met extra binnenbakken, voederbakken, schepkorf en enige gereedschappen in één koop afgehaald voor f 80,-. J. Snoek, Esdoornstraat 2, Gorinchem.

TE KOOP: 3 goed bevolkte Bijenkasten en 3 lege kasten, Simplexmaat, alle met 2 broedkamers plus diverse imkersartikelen. A. J. Tuyl, Wognumerstraat 26 hs, Amsterdam, Nieuwendam.